

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีวิธีการศึกษา ดังนี้

- 3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือในการศึกษา
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

#### 3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ มี 2 ประเภท คือ

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ข้อมูลในส่วนนี้ผู้ผลิตได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ข้อมูลในส่วนนี้ผู้ศึกษาไม่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง แต่เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ เช่น รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการที่มีการเก็บรวบรวมไว้แล้ว รวมทั้งผลงานการวิจัย นิตยสาร วารสารทางวิชาการ หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ รายงาน การค้นคว้าทางเว็บไซต์ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้จากหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และทางระบบอินเทอร์เน็ต

### 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาคั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ และได้เข้ามาพำนักสถานที่พักแรมที่ถนนข้าวสาร กรุงเทพมหานครแล้ว และพบปัญหาโดยผู้ศึกษาได้เลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในเดือน มีนาคม 2545 และเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่แวะเวียนเข้ามาพำนักและท่องเที่ยวในถนนข้าวสาร มีจำนวนมากไม่สามารถประมาณการได้ ผู้ศึกษาได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูล โดยเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 384 ตัวอย่าง ซึ่งได้จากการเทียบกับตาราง ของ Krejcie & Morgan (ต่าย เชียงฉิน และคณะ, 2543 : 65)

### 3.3 เครื่องมือในการศึกษา

เครื่องมือในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ชุดคำถามที่มีโครงสร้างแบ่งออกเป็น 5 ตอน มีทั้งคำถามปลายปิดและปลายเปิดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาเฉพาะข้อมูลที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรส รายได้ต่อเดือน และภูมิลำเนา ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความรวมทั้งกรอกตัวเลขตามความจริง ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศตัดสินใจเลือกสถานที่พักแรมที่ถนนข้าวสาร โดยการสร้างคำถามเป็นแบบประเมินค่าเกณฑ์การใช้คะแนนมี 3 ระดับ ได้แก่ สิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลมาก สิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลปานกลาง และสิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลน้อย ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกสถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศที่ถนนข้าวสาร คำถามจะเป็นแบบเลือกตอบ และในบางข้อก็ให้ผู้ตอบเรียงลำดับคำถามตามน้ำหนักความสำคัญ ด้วยการใส่หมายเลขบอกลำดับที่ 1-4 จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 17 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบทดสอบเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในการมาใช้บริการสถานที่พักแรมที่ถนนข้าวสาร โดยการสร้างคำถามเป็นแบบประเมินค่าเกณฑ์

การให้คะแนนมี 3 ระดับ คือ ฟังพอใจมาก, ฟังพอใจปานกลาง, และฟังพอใจน้อยซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ

### 3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษา ซึ่งได้แก่ แบบสอบถามนั้นมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้อง ค้นคว้าจากตำรา เอกสาร งานวิจัย และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) กำหนดขอบเขตในส่วนของเนื้อหาของคำถาม เพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาและมีลักษณะตามคุณสมบัติที่ดีของแบบสอบถาม
- 3) สร้างแบบสอบถาม นักเรียนอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไข ตลอดจนขอคำแนะนำเพื่อให้แบบสอบถามมีเนื้อหาสมบูรณ์ครบถ้วน
- 4) ทำการปรับภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความชัดเจนและสามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงได้ แล้วจึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบอีกครั้ง
- 5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน
- 6) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไม่มีปัญหามาใช้จริง

### 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูลร่วมกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สถาบันราชภัฏสวนดุสิต โดยมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูล คือ ผู้ศึกษาได้ทำการประชุมร่วมกับนักศึกษาเพื่อทำความเข้าใจ จากนั้นจึงทำการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่ถนนข้าวสาร โดยแจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้และมาพำนักสถานที่พักแรมที่ถนนข้าวสาร แล้วพบปัญหาจากนั้นให้นักท่องเที่ยวกรอกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามคืนมา หลังจากที่ได้รวบรวมแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบแบบวันต่อวัน เพื่อดูความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความเป็นเอกภาพของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์

### 3.5 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

แบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดถูกนำมาตรวจสอบความเรียบร้อยว่า คำถามมีความสมบูรณ์ครบทุกข้อทุกตอน จากนั้นจึงลงรหัส (Coding) ข้อมูลเพื่อเตรียมไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

### 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามหลังจากทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำตอบ และทำการลงรหัสข้อมูลให้เป็นตัวเลขทั้งหมดแล้ว ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

1) ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ กำหนดค่าอยู่ในระดับกลุ่มชั้น (Nominal Scale) ทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในรูปการแจกแจงความถี่และการหาอัตราส่วนร้อยละ

2) ข้อมูลศึกษาสิ่งกระตุ้น ที่มีอิทธิพลส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกิดการตัดสินใจเลือกสถานที่พักแรมที่ถนนข้าวสาร ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถามชุดคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) จากนั้นจึงปรับค่าให้อยู่ในระดับช่วง (Interval Scale) ทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในรูปของการแจกแจงความถี่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) ข้อมูลศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกสถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ถนนข้าวสาร เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบชุดคำถามแบบตัวเลือกตอบ (Multiple Choices) และบางข้อคำตอบเป็นแบบจัดอันดับ (Ordinal Scale) ทั้งนี้จะทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในรูปของการแจกแจงความถี่และค่ามัชฌิมฐาน

4) ข้อมูลศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อการใช้บริการสถานที่พักแรม ถนนข้าวสาร ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถามชุดคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) จากนั้นจึงปรับค่าให้อยู่ในระดับช่วง (Interval Scale) ทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในรูปของการแจกแจงความถี่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5) การวิเคราะห์สมมุติฐาน นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับที่ไม่แตกต่างกันต่อการใช้บริการสถานที่พักผ่อนในส่วนของการเปรียบเทียบข้อมูลด้านเพศ ทำการทดสอบด้วย t (t - test) ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่น ๆ ทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance หรือ ANOVA)

6) การวิเคราะห์ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาถนนข้าวสาร วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาในรูปการแจกแจงความถี่และการหาอัตราส่วนร้อยละ

7) เกณฑ์การวิเคราะห์และแปลผล

ผู้ศึกษาได้ตั้งเกณฑ์การวิเคราะห์และแปลผลโดยการให้คะแนนสำหรับตัวแปรดังต่อไปนี้

7.1) ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศตัดสินใจเลือกสถานที่พักผ่อนที่ถนนข้าวสาร การวัดค่าตัวแปรของข้อมูลในส่วนนี้โดยการสร้างคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) คำตอบที่เกี่ยวกับระดับความสำคัญของสิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศตัดสินใจเลือกสถานที่พักผ่อนที่ถนนข้าวสาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับคะแนน คือ

ระดับคะแนน	3	หมายถึง	สิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลมาก
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	สิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลปานกลาง
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	สิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลน้อย

การแปรผลข้อมูลส่วนนี้ได้จากการใช้ค่าเฉลี่ยของสิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศตัดสินใจเลือกสถานที่พักผ่อนที่ถนนข้าวสาร โดยค่าเฉลี่ยจะแบ่งได้เป็น 3 ระดับแบบอันตรภาคชั้น (Class Interval) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{3 - 1}{3} \\
 &= 0.66
 \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแบ่งระดับค่าเฉลี่ยของสิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศตัดสินใจเลือกสถานที่พักผ่อนนันทนาการ ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	2.34 – 3.00	=	มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาก
ค่าเฉลี่ย	1.67 – 2.33	=	มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.66	=	มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจน้อย

7.2) ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการใช้บริการสถานที่พักผ่อนนันทนาการ

การวัดค่าตัวแปรข้อมูลในส่วนนี้โดยการสร้างคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งคำตอบเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในการมาใช้บริการสถานที่พักผ่อนนันทนาการ เป็น 3 ระดับคะแนน คือ

ระดับคะแนน	3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย

หมายเหตุ : การที่ผู้ศึกษา แบ่งช่วงระดับของความพึงพอใจเป็น 3 ช่วงระดับเพราะส่วนของความพึงพอใจน่าจะสามารถวัดได้ด้วยเกณฑ์ที่ไม่ละเอียดมากนัก และนักศึกษาเห็นว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่น่าจะมีความรู้สึกพึงพอใจต่อการใช้บริการสถานที่พักผ่อนอยู่บ้างไม่มากนัก จึงใช้เกณฑ์คะแนนต่ำสุดที่ระดับคะแนน 1

การแปลผลข้อมูลส่วนนี้ได้จากการใช้ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการใช้บริการสถานที่พักผ่อนนันทนาการ โดยค่าเฉลี่ยจะแบ่งได้เป็น 3 ระดับ แบบอันตรภาคชั้น (Class Interval) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{3 - 1}{3} \\
 &= 0.66
 \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแบ่งระดับค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีต่อการใช้บริการสถานที่พักผ่อนที่ถนนข้าวสารได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	2.34 – 3.00	=	ความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	1.67 – 2.33	=	ความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.66	=	ความพึงพอใจน้อย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Chiang Mai University